

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2009-10-07

Närvarande: F.d. regeringsrådet Lars Wennerström, justitierådet Lars Dahllöf och regeringsrådet Eskil Nord.

Det nya punktskattedirektivet

Enligt en lagrådsremiss den 10 september 2009 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
2. lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
3. lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
4. lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
5. lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,
6. lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,
7. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
8. lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energi-produkter,
9. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Cecilia Mauritzon.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

I remissen föreslås en rad ändringar i lagarna om skatt på tobak, alkohol och energi m.fl. lagar, vilka förslag har till syfte att genomföra det nya punktskattedirektiv som rådet antog i december 2008, direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG.

Genom punktskattedirektivet införs ett nytt elektroniskt dokumenthanteringssystem för flyttningar av EG-harmoniserade tobaks- och alkoholvaror samt energiprodukter från ett EG-land till ett annat. Vissa andra ändringar av systemet med s.k. skatteuppskov görs också. Vidare införs några ändringar av skattskyldigheten vid s.k. privat införsel av beskattade varor. Dessutom föreslås att den som tar emot varor vid distansförsäljning ska bli skattskyldig i stället för säljaren om säljaren inte ställt säkerhet för skatten.

Förslagen bygger på bestämmelserna i det nya direktivet och innefattar i hög grad en anpassning av nationell lagstiftning till direktivets språk och struktur.

Förslaget (2.1) till lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt

10 §

Enligt paragrafens sista stycke ska den som godkänns som upplagshavare också godkännas som registrerad avsändare. Enligt vad som upplysts vid föredragningen är avsikten att godkännandet som registrerad avsändare i detta fall ska ske utan särskild ansökan i form av ett särskilt beslut. Detta för att registrering av bägge besluten ska kunna ske i det s.k. SEED-registret. Mot nu angiven bakgrund föreslår Lagrådet att bestämmelsen utformas så att det klart framgår

att den som godkänns som upplagshavare samtidigt ska godkännas som registrerad avsändare. Vad nu sagts bör även föranleda ändringar i motsvarande paragrafer i förslaget (2.3) till lag om ändring i lagen om alkoholskatt, 9 § fjärde stycket, och i förslaget (2.5) till lag om ändring i lagen om skatt på energi, 4 kap. 3 § fjärde stycket.

28 a §

Enligt Lagrådets mening tycks en punkt ha fallit bort, varför paragrafen fått en ofullständig utformning. Det gäller kravet på ledsagardokument vid transport av obeskattade varor till en upplagshavare i Sverige om transporten sker via ett annat EG-land. Lagrådet föreslår därför följande justerade lydelse:

Trots bestämmelserna i 8 c § första stycket 1 och 22 b § får upplagshavare och registrerade avsändare flytta tobaksvaror från Sverige enligt ett uppskovsförfarande, om varorna åtföljs av ett sådant ledsagardokument som avses i artikel 18 i rådets direktiv 92/12/EEG av den 25 februari 1992 om allmänna regler för punktskattepliktiga varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor, till

1. mottagare i ett annat EG-land,
2. upplagshavare i Sverige via ett annat EG-land, eller
3. en exportplats.

Ledsagardokument som avses i första stycket ska åtfölja varorna under flyttningen i enlighet med vad regeringen föreskriver.

Vid flyttning till mottagare som avses i 8 b § första stycket 1 d gäller 22 e §.

Flyttas obeskattade varor till en sådan varumottagare som avses i 14 § i ett annat EG-land, ska varorna under flyttningen även åtföljas av dokumentation som visar att säkerhet ställts för skatten i destinationslandet.

Om Lagrådets förslag i denna del godtas bör motsvarande ändringar göras i 27 a § i det förslag som lämnats till förslag (2.3) till lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt och i 6 kap. 13 § i

förslaget (2.5) till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Övergångsbestämmelserna

Enligt punkt 3 av övergångsbestämmelserna ska 10 § fjärde stycket tillämpas även avseende upplagshavare som godkänts före den 1 april 2010. Av skäl som redovisats ovan bör upplagshavarens godkännande som registrerad avsändare lämpligen ske genom ett särskilt beslut varvid övergångsbestämmelserna i denna del skulle kunna utformas enligt följande:

3. Den som är godkänd som upplagshavare den 1 april 2010 ska godkännas som registrerad avsändare.

För det fall Lagrådets förslag godtas bör motsvarande ändring också göras i övergångsbestämmelserna i förslaget (2.3) till lag om ändring i lagen om alkoholskatt och i förslaget (2.5) till lag om ändring i lagen om skatt på energi.

Förslaget (2.3) till lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt

Lagrådet hänvisar till vad som ovan anförts rörande förslaget (2.1) till lag om ändring i lagen om tobaksskatt (jfr kommentaren till 10 och 28 a §§ samt övergångsbestämmelserna).

Förslaget (2.5) till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Lagrådet hänvisar till vad som ovan anförts rörande förslaget (2.1) till lag om ändring i lagen om tobaksskatt (jfr kommentaren till 10 och 28 a §§ samt övergångsbestämmelserna).

Förslaget (2.2) till lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt

Enligt lagrådsremissens förslag ska de paragrafer i lagen om tobaksskatt, 28 a och 28 b §§, som behandlar dagens ledsagar-dokument i pappersform, övergångsvis gälla fram till den 1 januari 2011. I rubricerat lagförslag föreslås därför att berörda paragrafer, med ikraftträdande nämnda datum, ska upphöra att gälla.

Lagrådet anser i och för sig att det kan ifrågasättas om lagen om tobaksskatt bör belastas med lagregler som man på förhand vet ska ha endast kort varaktighet. I stället hade kunnat övervägas att ta in bestämmelserna i en särskild lag med begränsad giltighet. Vilken lagstiftningsmetod som väljs i detta och liknande sammanhang är dock ofta en lämplighetsfråga och Lagrådet vill därför inte motsätta sig den nu valda lagstiftningstekniken.

I övergångsbestämmelserna till det nu aktuella lagförslaget anges i punkt 2 att för varuflyttningar som påbörjas före den 1 januari 2011 ska de upphävda paragraferna gälla till dess varuflyttningen avslutats. Även efter denna tidpunkt kan dock vissa åtgärder behöva vidtas som är relaterade till denna varuflyttning, se t.ex. 28 b § tredje stycket, som i förekommande fall skulle kunna komma att infalla efter årsskiftet 2010/2011. Med hänsyn härtill och då i detta fall fråga endast kan bli om sådana varuflyttningar under ett uppskovsförfarande som sker med stöd av bestämmelserna i 28 a och 28 b §§

föreslår Lagrådet att övergångsbestämmelserna i denna del utformas enligt följande:

2. De upphävda paragraferna gäller dock fortfarande för varuflyttningar som har påbörjats före den 1 januari 2011.

Förslaget (2.4) till lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt

Lagrådet hänvisar till vad som ovan anförts rörande förslaget (2.2) till lag om ändring i lagen om tobaksskatt.

Förslaget (2.6) till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Lagrådet hänvisar till vad som ovan anförts rörande förslaget (2.2) till lag om ändring i lagen om tobaksskatt.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.